

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

**KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG**

BỘ SÁCH GIÁO KHOA **KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG**

LỚP 4

Chuẩn mực

Khoa học

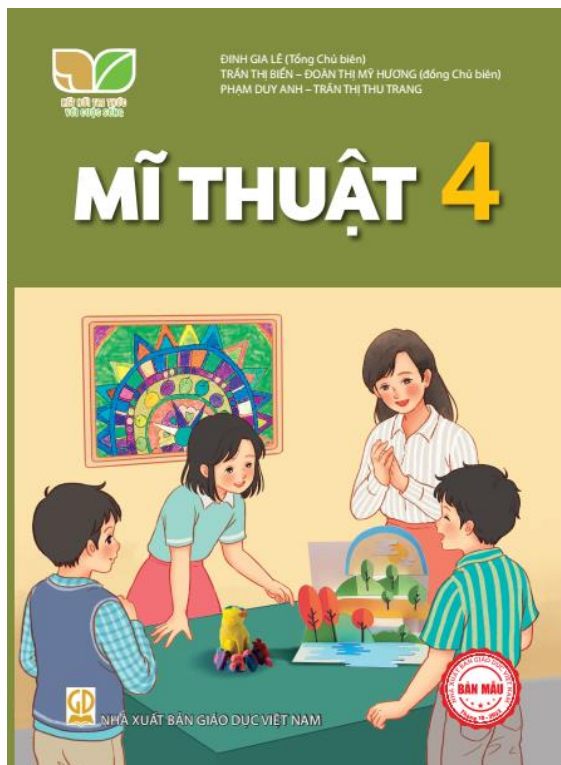
Hiện đại

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

**KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG**

ĐỘI NGŨ TÁC GIẢ BIÊN SOẠN SGK MĨ THUẬT 4

Tổng Chủ biên:
PGS.TS ĐINH GIA LÊ

Đồng Chủ biên:
PGS.TS ĐOÀN THỊ MỸ HƯƠNG
PGS. TS TRẦN THỊ BIỂN

Tác giả:
ThS PHẠM DUY ANH
ThS, giáo viên TRẦN THỊ THU TRANG

Chuẩn mực

Khoa học

Hiện đại

NỘI DUNG TẬP HUẤN SGK MĨ THUẬT 4

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Phần 1. HƯỚNG DẪN CHUNG

- I. Giới thiệu SGK môn mỹ thuật 4.
- II. Phân tích cấu trúc sách và cấu trúc chủ đề.
- III. Phương pháp dạy học môn mỹ thuật.
- IV. Hướng dẫn kiểm tra, đánh giá kết quả học tập.
- V. Hướng dẫn sử dụng nguồn tài nguyên sách và các học liệu điện tử của NXB Giáo dục Việt Nam.

Phần 2. GỢI Ý, HƯỚNG DẪN DẠY HỌC MỘT SỐ DẠNG BÀI

- I. Hướng dẫn dạy học dạng bài hình thành khái niệm.
- II. HD dạy học dạng bài sử dụng khái niệm.

Phần 3. CÁC NỘI DUNG KHÁC

- I. Hướng dẫn sử dụng sách giáo viên.
- II. Hướng dẫn sử dụng sách bổ trợ.

THẢO LUẬN

Chuẩn mực

Khoa học

Hiện đại

PHẦN 1. HƯỚNG DẪN CHUNG

- I. Giới thiệu SGK môn mỹ thuật 4.
- II. Phân tích cấu trúc sách và cấu trúc chủ đề .
- III. Phương pháp dạy học môn mỹ thuật.
- IV. Hướng dẫn kiểm tra, đánh giá kết quả học tập.
- V. Hướng dẫn sử dụng nguồn tài nguyên sách và các học liệu điện tử của NXB Giáo dục Việt Nam.

I. GIỚI THIỆU SGK MÔN MĨ THUẬT 4

1. *Quan điểm biên soạn*

- SGK môn học Mĩ thuật 4 – Bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống biên soạn bám sát Chương trình Giáo dục phổ thông Mĩ thuật năm 2018, tiếp nối sự hình thành, phát triển năng lực mĩ thuật đã có ở lớp 1, lớp 2 và lớp 3;
- Các hoạt động trong sách được tổ chức theo hình thức trải nghiệm và bám sát môn Mĩ thuật, giúp học sinh dễ tiếp cận kiến thức, kĩ năng trong thực hành, sáng tạo;
- Nội dung trong sách giúp học sinh hiểu thêm về mối quan hệ chặt chẽ giữa mĩ thuật và đời sống, góp phần nuôi dưỡng tình yêu nghệ thuật.

I. GIỚI THIỆU SGK MÔN MĨ THUẬT 4

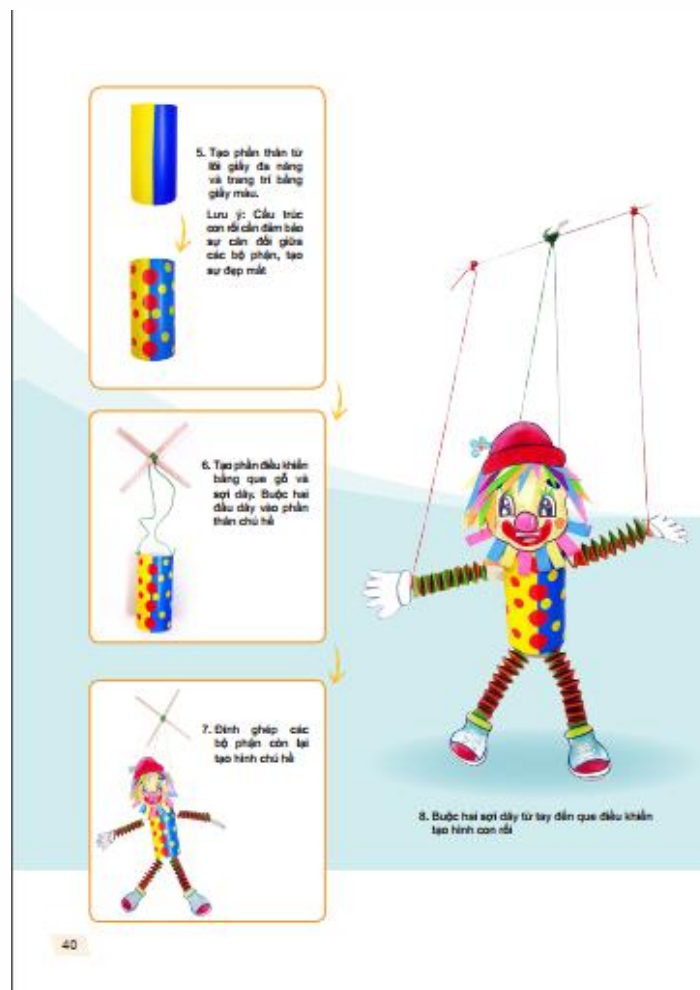
2. Những điểm mới

2.1. Tiếp tục hình thành, phát triển năng lực mỹ thuật dựa trên nền tảng kiến thức, kĩ năng mỹ thuật ở lớp 1, 2, 3 thông qua các hoạt động trải nghiệm như: khai thác vẻ đẹp tạo hình trong điêu khắc đình làng để thiết kế một món quà lưu niệm (chủ đề 1); sử dụng hình ảnh từ cuộc sống yêu thích để thiết kế một đồ vật trang trí góc học tập (chủ đề 4); sử dụng vật liệu sẵn có tạo đồ chơi gắn với một kỉ niệm đẹp (chủ đề 5),...

+ Khai thác vẽ đẹp tạo hình trong điêu khắc đình làng để thiết kế một món quà lưu niệm (chủ đề 1);

+ Sử dụng hình ảnh từ cuộc sống yêu thích để thiết kế một đồ vật trang trí góc học tập (chủ đề 4);

+ Sử dụng vật liệu sẵn có tạo đồ chơi gắn với một kỉ niệm đẹp (chủ đề 5),...

I. GIỚI THIỆU SGK MÔN MĨ THUẬT 4

2. Những điểm mới

2.2. Phát triển năng lực giao tiếp và hợp tác, phát triển tư duy độc lập, năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo như: thể hiện sản phẩm mỹ thuật về chủ đề *Môi trường xanh – sạch – đẹp* (chủ đề 7);

Trải nghiệm và khám phá mỹ thuật thông qua nhiều hình thức hoạt động, góp phần hình thành, phát triển các phẩm chất yêu nước, quê hương, nơi em ở với dạng bài sử dụng hình thức yêu thích để tạo một sản phẩm mỹ thuật về chủ đề *Quê hương thanh bình* (chủ đề 8).

I. GIỚI THIỆU SGK MÔN MĨ THUẬT 4

2. Những điểm mới

2.3. Có hiểu biết về mối quan hệ của mỹ thuật với đời sống, nuôi dưỡng hứng thú và tình yêu nghệ thuật, phát triển năng lực tự chủ và tự học, xây dựng tình cảm gia đình như sử dụng hình thức yêu thích để tạo sản phẩm mỹ thuật về chủ đề *Những kỉ niệm đẹp* (chủ đề 5).

 Thể hiện sản phẩm mỹ thuật về chủ đề *Những kỉ niệm đẹp* theo cách em yêu thích

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

7. Kiều Anh – Gia Bảo – Thành An, Buổi cắm trại cùng gia đình, sản phẩm mỹ thuật từ nhiều vật liệu

8. Dương Hà An, Bữa cơm ngày Tết bên gia đình, Sản phẩm mỹ thuật từ màu sáp

9. Trần Khánh Chí – Trịnh Khải – Lê Nhật Minh – Lê Bảo Ngọc, Lễ hội ca nhạc, sản phẩm mỹ thuật từ nhiều vật liệu

I. GIỚI THIỆU SGK MÔN MĨ THUẬT 4

2. Những điểm mới

2.4. Có ý thức kế thừa, phát huy các giá trị văn hoá, nghệ thuật truyền thống dân tộc, tiếp cận giá trị thẩm mỹ của thời đại, làm nền tảng cho việc phát triển các phẩm chất yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm như khai thác vẻ đẹp di sản văn hóa trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mỹ thuật (chủ đề 1, 2).

Thể hiện một sản phẩm mỹ thuật theo dạng không gian trong tranh dân gian mà em yêu thích

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

1. Tuấn Minh, Dấu vật trong lễ hội làng em, sản phẩm mỹ thuật từ màu sáp

2. Anh Dương, Nhà trên sông
Sản phẩm mỹ thuật từ màu a-cô-ry-líc

3. Lê Văn Ninh, Cảnh quê em
Sản phẩm mỹ thuật in trên giấy

II. PHÂN TÍCH CẤU TRÚC SÁCH, CẤU TRÚC BÀI HỌC

1. Cấu trúc SGK

- HD sử dụng
- Lời nói đầu
- Mục lục
- Nội dung chủ đề
- Một số thuật ngữ trong sách và bảng phiên âm tiếng nước ngoài

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi chủ đề trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 4* được tổ chức thành bốn hoạt động cụ thể như sau:

QUAN SÁT: Hoạt động giúp học sinh có nhận thức ban đầu về nội dung chủ đề.

THỂ HIỆN: Hoạt động hình thành kiến thức, kĩ năng liên quan đến chủ đề.

THẢO LUẬN: Hoạt động giúp học sinh củng cố lại nội dung, yêu cầu cần đạt của chủ đề.

VẬN DỤNG: Học sinh sử dụng những kiến thức, kĩ năng trong chủ đề để giải quyết những vấn đề của cuộc sống liên quan đến môn học.

Những hướng dẫn kĩ thuật, cách làm sản phẩm kĩ thuật trong sách có tính gợi ý, nhằm giúp các em thuận tiện hơn trong việc thực hành.

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

Thuật ngữ	Giải thích	Trang
C Chạm khắc	Là kĩ thuật dùng các dụng cụ sắc, nhọn tác động tạo nên những hình khối theo ý đồ sáng tạo	5, 6,...
Cường điệu	Là cách thể hiện tạo điểm nhấn, để truyền đạt sự vật, hiện tượng có tính phóng đại	8
G Gam màu	Là các màu có mối quan hệ đồng nhất như gam màu nóng, gam màu lạnh	20
Giấy bản	Là loại giấy được làm từ những nguyên liệu chính là vỏ cây dương	14
Giấy dó	Là loại giấy được sản xuất từ vỏ cây dó	14
Giấy điệp	Là loại giấy được làm bằng cách trộn bột đã nghiền từ vỏ con điệp với hồ và dung chổi ta cây thông quét lên mặt giấy dó, tạo nên loại giấy có ánh lấp lánh những mảnh điệp nhỏ dưới ánh sáng.	14
H Hình ảnh chính	Là hình ảnh có vị trí nổi bật, thu hút ánh nhìn nhiều hơn	38
Hình ảnh phụ	Là hình ảnh ở vị trí xung quanh, có tính liên kết và góp phần làm nổi bật hình ảnh chính	38
N Ngôn ngữ biểu đạt cơ thể	Bao gồm các biểu hiện trên khuôn mặt, tư thế cơ thể, cử chỉ tay, cử động của mắt,....	25
T Tạo chất	Là cách xử lí bề mặt trên chất liệu tạo hình đem đến những cảm giác khác nhau	49
Tỉ lệ	Là quan hệ hài hoà giữa các hình thể với nhau và trong mối tương quan chung trong một bức tranh, tượng	33
Tranh khắc gỗ	Là thể loại tranh sử dụng kĩ thuật khắc nổi lên ván gỗ và in lên giấy, để diễn tả, biểu đạt những ý tưởng sáng tạo nghệ thuật	28

BẢNG PHIÊN ÂM TÊN RIÊNG NƯỚC NGOÀI

Phiên âm	Nguyên gốc	Trang
G Gút-xta-vê Bâu-man	Gustave Baumann	20
L Luy-xăng Pí-xa-rô	Lucien Pissarro	28
V Vín-tâu Hòm-mơ	Winslow Homer	26

II. PHÂN TÍCH CẤU TRÚC SÁCH, CẤU TRÚC BÀI HỌC

2. Cấu trúc chủ đề

- Cấu trúc của mỗi chủ đề được thể hiện ở 4 mục chính:

QUAN SÁT: Hoạt động này giúp học sinh có nhận thức ban đầu về nội dung chủ đề.

THỂ HIỆN: Học sinh thực hiện hoạt động này để hình thành kiến thức, kĩ năng liên quan đến chủ đề.

THẢO LUẬN: Thông qua hoạt động này, học sinh củng cố lại nội dung, yêu cầu cần đạt của chủ đề.

VẬN DỤNG: Học sinh sử dụng những kiến thức, kĩ năng trong chủ đề để giải quyết những vấn đề của cuộc sống liên quan đến môn học.

II. PHÂN TÍCH CẤU TRÚC SÁCH, CẤU TRÚC BÀI HỌC

3. Định hướng chủ đề

CHỦ ĐỀ	TÊN CHỦ ĐỀ	ĐỊNH HƯỚNG CHỦ ĐỀ
1	Vẻ đẹp trong điêu khắc đình làng Việt Nam	Đất nước (lồng ghép yếu tố khối)
2	Một số dạng không gian trong tranh dân gian Việt Nam	Đất nước, thiên nhiên (lồng ghép yếu tố không không gian)
3	Cảnh đẹp quê hương	Thiên nhiên (lồng ghép yếu tố màu sắc)
4	Vẻ đẹp trong cuộc sống	Con người
5	Những kỉ niệm đẹp	Gia đình
6	Mái trường yêu dấu	Nhà trường
7	Môi trường xanh - sạch - đẹp	Xã hội
8	Quê hương thanh bình	Quê hương

II. PHÂN TÍCH CẤU TRÚC SÁCH, CẤU TRÚC BÀI HỌC

4. Phân tích một số chủ đề đặc trưng

Chủ đề 1: Vẻ đẹp trong điêu khắc đình làng Việt Nam giúp HS nhận diện vẻ đẹp của điêu khắc đình làng qua chất liệu, khối, không gian và chủ đề. Bên cạnh đó còn giúp HS hiểu hơn về ý nghĩa biểu tượng của các đề tài trang trí gắn với lịch sử, văn hóa, tín ngưỡng của người xưa. Giúp HS có ý thức bảo vệ gìn, giữ di sản văn hóa lịch sử truyền thống dân tộc.

Chủ đề 1

VỀ ĐẸP TRONG ĐIÊU KHẮC ĐÌNH LÀNG VIỆT NAM

- Nhận biết được một số hình thức biểu hiện của điêu khắc đình làng;
- Biết cách mô phỏng, khai thác vẻ đẹp của tượng, phù điêu ở đình làng trong thực hành, sáng tạo bằng vật liệu sẵn có;
- Yêu thích và khai thác hình ảnh trong điêu khắc đình làng để sáng tạo sản phẩm mĩ thuật.

EM CÒN BẮT

Tim hiểu vẻ đẹp trong điêu khắc đình làng theo một số câu hỏi gợi ý:

- Có những hình ảnh nào trong hai bức chạm khắc dưới đây?
- Điêu khắc đình làng thường được thể hiện bằng chất liệu gì?
- Điêu khắc đình làng thường mô tả những nội dung gì của cuộc sống?

1. Treen làm đàn an, chạm khắc gỗ ở đình Đông Viên, xã Đông Quang, huyện Ba Vì, Hà Nội⁽¹⁾

2. Điêu voi đuổi hổ, chạm khắc gỗ ở đình Châu, xã Lâm Thuận, huyện Thanh Liêm, Hà Nam⁽²⁾

(1) (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

5

EM CÒN BẮT

Đình làng là nơi thờ những người có công đánh giặc ngoại xâm, mở mang bờ cõi, truyền nghề cho dân hay cũng có khi là những vị thần trong truyền thuyết của người Việt, được triều đình sắc phong và gọi là Thành hoàng làng.

Đình làng được trang trí với nhiều mảng phù điêu bằng hình thức chạm khắc, trong đó có những đề tài gắn liền với hình ảnh quen thuộc của đời sống làng quê nông thôn như thế giới sống động của hoa lá cây cỏ, của những con vật quen thuộc (voi, hổ, lợn, chó,...); hay những sinh hoạt đời thường của cuộc sống nông thôn như: tắm ao, chèo thuyền, chơi gà, đấu vật, đánh cờ, múa hát... Những hình ảnh linh vật như rồng, phượng xuất hiện trong điêu khắc đình làng cũng mang dáng vẻ khác lạ, như rồng me rồng con quấn quýt, liên nữ cười rùng,... khơi gợi trí tưởng tượng phong phú của con người. Điều này phản ánh ước mơ về sự yên bình hạnh phúc, đồng thời những hoạt cảnh vui vẻ, sinh động đó còn thể hiện tinh thần lạc quan vào cuộc sống của nhân dân.

3. Tượng chó đá trong khu vực quần thể đình, chùa Dịch VI, xã Phương Đình, huyện Đan Phượng, Hà Nội⁽¹⁾

(1) Nguồn: Nguyễn Tuấn An

6

II. PHÂN TÍCH CẤU TRÚC SÁCH, CẤU TRÚC BÀI HỌC

Chủ đề 5: Những kỷ niệm đẹp được thiết kế, lựa chọn những hình ảnh, tác phẩm có màu sắc tươi vui, phù hợp với nội dung chủ đề. Bên cạnh đó nhóm biên soạn đã lựa chọn giới thiệu họa sĩ Nguyễn Tư Nghiêm và bức tranh sơn mài *Trẻ em vui chơi* với mong muốn các em sẽ dần hiểu nhiều hơn về đặc điểm chất liệu mỹ thuật cũng như làm quen với các họa sĩ nổi tiếng của Mỹ thuật Việt Nam hiện đại.

Chủ đề 5 NHỮNG KỶ NIỆM ĐẸP

- Biết sử dụng các yếu tố tạo hình đã học (chấm, nét, màu...) tạo được sản phẩm mỹ thuật thể hiện được cảm xúc của bản thân về một kỉ niệm đẹp;
- Hiểu về cách tạo sản phẩm mỹ thuật có được sự hài hoà về cấu trúc và tỉ lệ trong thiết kế;
- Biết sử dụng các vật liệu có sẵn để tạo đồ chơi yêu thích.

Một số bức ảnh lưu giữ những kỉ niệm đẹp

1. Quay quần ngày Tết⁽¹⁾

2. Thị nhảy bao tử tại Hội chợ Xuân⁽²⁾

3. Chơi kéo co⁽²⁾

- Các bức ảnh đã lưu lại những khoảnh khắc nào?
- Hãy kể về một kỉ niệm đẹp của em với những người thân trong gia đình hoặc với bạn bè.

(1) (1) Nguồn: Shutterstock
(2) Nguồn: KanaHigayen

Tác phẩm mỹ thuật thể hiện những kỉ niệm đẹp

Nguyễn Tư Nghiêm, Trẻ em vui chơi, 1972, tranh sơn mài⁽¹⁾

- Em thấy bức tranh thể hiện chủ đề gì?
- Các nhân vật trong tranh có những hoạt động gì?
- Màu đậm, màu nhạt trong tranh được sử dụng như thế nào?

- Họa sĩ Nguyễn Tư Nghiêm (1922 – 2016), quê ở huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An. Ông học khoá XV, Trường Cao đẳng Mỹ thuật Đông Dương (1941 – 1946). Nguyễn Tư Nghiêm nổi tiếng với các tác phẩm tranh sơn mài. Trong các tác phẩm của mình, ông đã khai thác vẻ đẹp từ những hoạt động gần gũi trong cuộc sống, hay từ giá trị trong mỹ thuật truyền thống với cách tạo hình mang tính trang trí cao. Với những đóng góp của mình, họa sĩ Nguyễn Tư Nghiêm được đánh giá là một trong những họa sĩ tiêu biểu cho nền mỹ thuật hiện đại Việt Nam.

Chân dung họa sĩ Nguyễn Tư Nghiêm

- Các tác phẩm chính: *Xuân Hồ Gươm* (tranh sơn mài, 1957), *Điệu múa cổ* (tranh sơn mài, 1970), *Giống* (tranh sơn mài, 1990), *Mười hai con giáp* (tranh màu bột, 2003),...

- Ông đã được nhận Giải thưởng Hồ Chí Minh về văn học nghệ thuật năm 1996.

(1) Nguồn: Báo tăng Mỹ thuật Việt Nam

III. PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC MÔN MĨ THUẬT

1. Những yêu cầu cơ bản

- PPDH phù hợp quá trình nhận thức của HS lớp 4 như: từ đơn giản đến phức tạp; từ trực quan sinh động đến tư duy trừu tượng;
- Phát huy tính tích cực của HS: không áp đặt; thực hiện tổ chức việc học đến từng HS; đề cao vai trò của người học – tạo cơ hội hình thành kiến thức, rèn kỹ năng;
- Sử dụng phương pháp và kỹ thuật dạy học đa dạng, linh hoạt: PPDH đặc thù bộ môn và PPDH hiện đại;
- Dạy học thông qua trải nghiệm: tìm hiểu, giải quyết VĐ theo điều kiện thực tế từng cơ sở giáo dục và khả năng sáng tạo của mỗi HS;
- Kết hợp phương tiện, đồ dùng dạy học linh hoạt, hiệu quả.

III. PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC MÔN MĨ THUẬT

2. HD và gợi ý phương pháp, hình thức tổ chức dạy-học

- Phương pháp dạy - học theo định hướng mới.

Nhóm PPDH truyền thống: PP quan sát; PP trực quan; PP vấn đáp, gợi mở; PP luyện tập thực hành; PP dạy học theo nhóm

Nhóm PPDH hiện đại: giải quyết VĐ, kiến tạo; hợp tác theo nhóm;...

III. PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC MÔN MĨ THUẬT

3. Một số PPDH trong môn mỹ thuật

- SGK Mỹ thuật 4 được biên soạn theo chủ đề nên đa dạng trong phương pháp dạy học:

- + Dạy học tích hợp;
  - + Dạy theo chủ đề;
  - + Dạy học giải quyết vấn đề;
  - + Dạy học khám phá;
  - + Dạy học thực hành sáng tạo;
  - + Dạy học đa phương tiện;
- Cũng như một số phương pháp dạy học như:
- + Phương pháp hình học;
  - + Phương pháp mô phỏng;
  - + Phương pháp vẽ theo trí nhớ.

1. Lê Thanh Loan, Thái quê – chân trâu
Sản phẩm mỹ thuật từ giấy màu

2. Nguyễn Tú Quyên, Góc sân
Sản phẩm mỹ thuật từ nhiều vật liệu

3. Ngô Mạnh Cường, Phong cảnh quê em, sản phẩm mỹ thuật từ nhiều vật liệu

III. PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC MÔN MĨ THUẬT

4. Những yêu cầu cơ bản về phương pháp dạy học môn MT

- Phương pháp dạy học MT - bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống, có tính kế thừa các phương pháp dạy học MT trước đây.

- Theo đó, giáo viên vận dụng một cách linh hoạt có hiệu quả các phương pháp dạy học hiện có theo quan điểm dạy học tích cực kết hợp với các phương pháp mới cho phù hợp với nội dung, hướng tới mục tiêu đa dạng trong cách giải quyết vấn đề mà bài học nêu ra.

1. Đặng Thuý Dương, Phân loại rác
Sản phẩm mỹ thuật từ màu sáp

2. Đặng Huyền Trang, Vẻ sinh đường phố
Sản phẩm mỹ thuật từ màu nước

3. Nguyễn Thị Thu Vân, Môi trường trong lành, sản phẩm mỹ thuật từ màu dạ

III. PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC MÔN MĨ THUẬT

4. Những yêu cầu cơ bản về phương pháp dạy học môn MT

Tựu chung lại có hai vấn đề trọng tâm về phương pháp:

- **Một là**, giáo viên bằng các kĩ năng dạy học nêu tình huống và giúp học sinh phát hiện vấn đề qua những sự vật, hiện tượng xung quanh mình.

- **Hai là**, với những vấn đề phát hiện được, giáo viên tạo điều kiện cho học sinh giải quyết vấn đề theo nhiều cách thông qua bài thực hành (không còn khuôn mẫu vào một cách nhất định) và mỗi cách giải quyết phản ánh nhận thức, kĩ năng của mỗi học sinh. Điều này tạo nên sự hứng khởi với môn Mĩ thuật khi mỗi học sinh hứng thú làm việc và có sản phẩm cho chính mình.

1. Nguyễn Minh Tung, Thư nhật ric dưới biển
Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

2. Phạm Thuý Linh, Chúng em vẽ ảnh khu phố
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

3. Lê Thu Hà, Bảo vệ môi trường nơi em ở, sản phẩm mĩ thuật từ màu nước

III. PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC MÔN MĨ THUẬT

5. Kỹ thuật dạy học

- **Động não:** KT phát huy khả năng quan sát, tìm hiểu chủ đề → phù hợp phần thảo luận, trao đổi nhóm qua việc đặt câu hỏi.
- **Khăn trải bàn:** KT tổ chức HĐ mang tính hợp tác, thúc đẩy sự tích cực, trách nhiệm, tương tác của các cá nhân → dùng trong phần thực hành nhóm.
- **Phòng tranh:** Nhóm HS viết ý tưởng lên giấy, lên bàn, lên bảng... HS cùng trao đổi tìm phương án tối ưu.
- **Công đoạn:** Nhóm trưởng trao đổi cùng thực hiện một sản phẩm, sau đó, phân công các thành viên thực hiện và ghép sản phẩm cá nhân thành nhóm.
- **Đặt câu hỏi:** Lưu ý câu hỏi liên quan đến thực hiện mục tiêu chủ đề, ngắn gọn; phù hợp năng lực, vốn kinh nghiệm của HS, tránh dùng câu hỏi đa nghĩa, gây khó với HS.

IV. HƯỚNG DẪN KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

1. Kiểm tra, đánh giá hoạt động giáo dục

- Thông tư 27/2020/TT-BGDĐT: đánh giá phẩm chất và năng lực người học (hình thức, tổ chức, sử dụng kết quả đánh giá)
- Đánh giá thường xuyên.
- Đánh giá định kì.

IV. HƯỚNG DẪN KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

1. Kiểm tra, đánh giá hoạt động giáo dục

- **Đánh giá thường xuyên:**

+ Hình thức: diễn ra trong suốt quá trình học: nội dung học, tìm hiểu kiến thức mới, thực hành, vận dụng...

+ Cách thức đánh giá: Sử dụng câu hỏi, yêu cầu HS trình bày, mô tả, thực hiện thao tác...; quan tâm câu hỏi so sánh, phân loại, phát hiện... theo các hình thức; dựa vào kết quả bài thực hành sau mỗi chủ đề; GV đánh giá HS; HS đánh giá lẫn nhau; HS tự đánh giá.

- **Đánh giá định kì môn học:** giữa và cuối mỗi kì học, theo 3 mức độ: Hoàn thành tốt – Hoàn thành – Chưa hoàn thành (T, H, C).

+ **Đánh giá định kì về sự hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực và tổng hợp đánh giá kết quả giáo dục** do giáo viên chủ nhiệm thực hiện dựa trên các kết quả đánh giá định kì của tất cả các môn học trong đó có môn Mĩ thuật.

IV. HƯỚNG DẪN KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

2. Tiêu chí đánh giá hoạt động giáo dục

Trong mỗi chủ đề, chúng ta xây dựng 3 cấp độ đánh giá để đảm bảo các tiêu chí:

- Đại trà;
- Phân hóa;
- Năng khiếu.

Hay có thể đơn giản, cô đọng thì:

- Đại trà – Phân hóa – Năng khiếu là đánh giá ở mỗi chủ đề.
- Hoàn thành tốt - Hoàn thành - Chưa hoàn thành là đánh giá định kì.
- Hoàn thành xuất sắc – Hoàn thành tốt – Hoàn thành – Chưa hoàn thành là đánh giá chung, cuối năm (do giáo viên chủ nhiệm thực hiện).

Theo đó, các thầy cô vận dụng cho đúng và hiệu quả đối với từng cơ sở giáo dục và đối tượng học sinh của mình.

IV. HƯỚNG DẪN KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

3. Một số gợi ý về hình thức và PP kiểm tra, đánh giá

- Đánh giá năng lực tự chủ, tự học;
- Đánh giá năng lực quan sát và nhận thức;
- Đánh giá năng lực sáng tạo và ứng dụng;
- Đánh giá năng lực phân tích và đánh giá thẩm mỹ.

V. HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG NGUỒN TÀI NGUYÊN SÁCH VÀ CÁC HỌC LIỆU ĐIỆN TỬ CỦA NXB GIÁO DỤC VIỆT NAM

- Học liệu hỗ trợ

+ **Sách hỗ trợ:** Sách giáo viên, vở bài tập Mĩ thuật 4,...

+ **Nguồn học liệu điện tử:** tài liệu dạy học, tập huấn GV, video clip tiết dạy minh họa, SGK, SHS được đăng tải trên nền tảng sách điện tử của NXB Giáo dục Việt Nam, với sứ mệnh mở ra kho tri thức rộng lớn và hỗ trợ cho việc học tập trực tuyến.

Diễn đàn: Là nơi luôn thực hiện tốt chức năng: chia sẻ, giải đáp và hỗ trợ trực tuyến, đồng hành cùng giáo viên trong suốt quá trình dạy học.

- HD khai thác và sử dụng

+ Hành trang số: sách điện tử: **www.hanhtrangso.nxbgd.vn**

+ Tập huấn: nền tảng trực tuyến: **taphuan.nxbgd.vn**

+ HD sử dụng nguồn tài nguyên học liệu điện tử

- Một số lưu ý lập kế hoạch dạy học theo công văn số 3866/BGDĐT-GDTH

+ 02 buổi/ngày

+ 01 buổi/ngày

+ Tổ chức HĐ sau giờ học chính thức

V. HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG NGUỒN TÀI NGUYÊN SÁCH VÀ CÁC HỌC LIỆU ĐIỆN TỬ CỦA NXB GIÁO DỤC VIỆT NAM

Diễn đàn: Là nơi luôn thực hiện tốt các chức năng: chia sẻ, giải đáp và hỗ trợ trực tuyến, đồng hành cùng giáo viên trong suốt quá trình dạy học.

- Cùng với đó, diễn đàn của bộ sách: SGK Mĩ thuật - bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống, NXBGDVN luôn hỗ trợ trực tuyến cho giáo viên những chia sẻ về tình huống sư phạm, gợi ý cách tổ chức trò chơi, trao đổi và tháo gỡ những vướng mắc khi triển khai SGK tại nhà trường.

SGK Mĩ thuật - bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống, NXBGDVN

Nhóm Công khai · 8,0K thành viên

👥 Đã tham gia ▾

+ Mời

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

PHẦN 2. GỢI Ý, HƯỚNG DẪN DẠY HỌC MỘT SỐ CHỦ ĐỀ

Chuẩn mực

Khoa học

Hiện đại

1. Kế hoạch dạy học

- GV lưu ý 2 điểm chính

+ GV có thể điều chỉnh Phân phối Chương trình phù hợp thời điểm triển khai trong nhà trường;

+ GV có thể chủ động sáng tạo để xây dựng các HĐ cũng như hình thức tổ chức dạy-học sao cho phong phú hơn; Phần thực hành (Thể hiện và Vận dụng) cần bao quát, gợi mở, hướng dẫn HS thực hành theo năng lực → HS tự làm được SPMT của mình.

EM CÒ BIẾT

Tranh dân gian như Đông Hồ, Hàng Trống, Kim Hoàng, Làng Sinh... là những dòng tranh xuất hiện vào khoảng thế kỷ 16 – 18 và thường được thể hiện trên giấy dó hoặc giấy điệp, giấy bản.

Tranh dân gian Kim Hoàng được thực hiện bằng hình thức in và vẽ. Các nghệ nhân tạo hình bằng cách in nét đen trên giấy màu đỏ và tô màu. Đôi khi, tranh được in mảng màu phẳng và dùng bút vẽ nét, tạo cho những bức tranh đa dạng và thêm phần sinh động.

7. Gai, tranh dân gian Kim Hoàng

8. Trích đoạn bộ tranh Đai An, tranh dân gian Làng Sinh

Tranh dân gian làng Sinh được thực hiện bằng cách in nét đen trước rồi tô màu vào hình sau. Bảng màu trong tranh thường là: xanh, đỏ, cam, vàng, tím, tạo nên hoà sắc tươi vui.

14

Thể hiện một sản phẩm mỹ thuật theo dạng không gian trong tranh dân gian mà em yêu thích

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

1. Tuấn Minh, Đầu vật trong lễ hội làng em, sản phẩm mỹ thuật từ màu sáp

2. Anh Dương, Nhà bên sông
Sản phẩm mỹ thuật từ màu a-cô-níc

3. Lê Văn Ninh, Cảnh quê em
Sản phẩm mỹ thuật in trên giấy

15

Chuẩn mực

Khoa học

Hiện

2. Phân tích tình huống sư phạm và hướng giải quyết.

Chủ đề 3. Cảnh đẹp quê hương

Hoạt động Quan sát

- Tùy vào điều kiện thực tế, GV có thể tổ chức trò chơi hoặc xây dựng cách dẫn dắt vào chủ đề.

- Quan sát: hình ảnh một số cảnh đẹp, tác phẩm mỹ thuật → sản phẩm mỹ thuật → HS hình thành kỹ năng quan sát và khả năng liên tưởng.

Chủ đề 3 CẢNH ĐẸP QUÊ HƯƠNG

- Tìm hiểu về vẻ đẹp quê hương qua ảnh và tác phẩm mỹ thuật;
- Nhận biết được màu nóng – màu lạnh; không gian xa, gần;
- Bước đầu thực hành sử dụng màu nóng – màu lạnh trong thể hiện không gian qua mặt phẳng hai chiều.

 Tim hiểu màu sắc, không gian trong các bức ảnh theo nội dung sau:

- Gam màu nào là gam màu chính trong những bức ảnh sau?
- Những bức ảnh này thể hiện không gian ở đâu?

1. Lối ông [1]

2. Cảnh đồng [1]

3. Hoảng hốt trên biển [1]

[1] [2] Nguồn: Huỳnh Lành
[2] Nguồn: Hương Đoàn

19

2. Phân tích tình huống sư phạm và hướng giải quyết.

Chủ đề 3. Cảnh đẹp quê hương

Hoạt động Thể hiện

- Tham khảo sản phẩm mẫu → nhận biết thêm về cách tạo hình SP, cách thể hiện nội dung thông qua hình ảnh và màu sắc trong từng SP.
  - HS thể hiện được một sản phẩm mỹ thuật về chủ đề **“Cảnh đẹp quê hương”** bằng hình thức yêu thích.
- Tùy vào tình hình thực tế GV có thể tổ chức cho HS thực hành cá nhân hoặc thực hành theo nhóm (nhóm 2 hoặc nhóm 4...).

Tim hiểu cách thực hành, sáng tạo một bức tranh đề tài **Cảnh đẹp quê hương**

- Chất liệu sử dụng trong thực hành sản phẩm mỹ thuật này gồm những gì?
- Gam màu trong sản phẩm mỹ thuật được kết hợp từ những màu nào?
- Không gian trong sản phẩm mỹ thuật diễn đạt vẻ đẹp ở vùng có địa hình như thế nào? Điều gì giúp em liên tưởng được điều này?

Bước 1: Vẽ phác hình lên giấy

Bước 2: Dùng màu tạo nét đậm

Bước 3: Dùng chổi, nét thể hiện chi tiết cây, nhà,...

Bước 4: Diễn đạt không gian, hình thể và hoàn thành sản phẩm

2. Phân tích tình huống sự phạm và hướng giải quyết.

Chủ đề 3. Cảnh đẹp quê hương

Hoạt động Thảo luận

- Căn cứ các câu hỏi gợi ý trong SGK → củng cố KT đã học;
- Có thể thảo luận theo nhóm hoặc cá nhân trình bày, nhận xét về các SPMT của mình, của bạn đã thực hiện;
- GV có thể HD HS trình bày về quá trình tạo hình SP hoặc kể một câu chuyện liên quan đến SP đã thực hiện.

2. Phân tích tình huống sự phạm và hướng giải quyết.

Chủ đề 3. Cảnh đẹp quê hương

Hoạt động Vận dụng

- GV căn cứ nội dung phần Tham khảo để gợi ý cách làm một sản phẩm mỹ thuật dạng 3D về cảnh đẹp nơi em ở;
- GV quan sát và đưa gợi ý cụ thể cho từng HS;
- Tùy điều kiện và thời gian HS thực hành, GV cho HS trưng bày SP, giới thiệu SP đã hoàn thiện.

Trưng bày sản phẩm và cùng trao đổi, trả lời các câu hỏi sau:

- Bạn đã sáng tạo sản phẩm mỹ thuật của mình theo hình thức nào?
- Sản phẩm của bạn có gam màu nóng hay gam màu lạnh? Đó là sự kết hợp bởi những màu nào?
- Sản phẩm mỹ thuật của bạn giúp liên tưởng đến không gian gì? Hình ảnh nào giúp nhận ra điều này?

Làm sản phẩm mỹ thuật 3D về cảnh đẹp nơi em ở

Phân tham khảo

Tìm hiểu cách sản phẩm mỹ thuật 3D về cảnh đẹp.

Chuẩn bị

giấy
màu

kéo

thước
kẻ

hồ
dán

bút
màu dạ

bút
chì

Thực hành

1. Gấp đôi tờ bìa, cắt 2 đường thẳng bằng nhau, gấp phần giấy đã cắt. Sau đó gấp ngược vào trong để khi mở ra tạo được bậc chính cho không gian sản phẩm

2. Phân tích tình huống sự phạm và hướng giải quyết.

Chủ đề 6. Mái trường yêu dấu

Hoạt động Quan sát

- Tùy vào điều kiện thực tế, GV có thể tổ chức trò chơi hoặc xây dựng cách dẫn dắt vào chủ đề.
- Quan sát: một số hình ảnh về mái trường, sản phẩm mỹ thuật dạng 2D, 3D → HS hình thành kỹ năng quan sát và khả năng liên tưởng.

Chủ đề
6

MÁI TRƯỜNG YÊU DẤU

- *Biết sử dụng, sắp xếp các yếu tố tạo hình (hình, màu, khối) tạo được sản phẩm mỹ thuật thể hiện tình cảm với mái trường nơi em học;*
- *Biết cách thể hiện được sự biến thể của khối cơ bản trong thể hiện sản phẩm mỹ thuật;*
- *Biết sử dụng các vật liệu sẵn có để tạo đồ dùng học tập.*

 Tim hiểu về cảnh quan và các hoạt động ở trường học qua bức ảnh sau:

- Quang cảnh trường học được thể hiện ở những chi tiết nào trong từng bức ảnh? Có những hoạt động gì đang diễn ra ở trường học?
- Hoạt động nào trong trường mà em yêu thích nhất? Hoạt động đó diễn ra như thế nào? Quang cảnh trường em lúc đó có gì đặc biệt?

1. Nhà thư viện trường ⁽¹⁾

2. Sinh hoạt dưới cờ ⁽²⁾

3. Văn nghệ chào mừng ngày nhà giáo Việt Nam 20/11 ⁽³⁾

4. Luyện tập bóng rổ ⁽⁴⁾

(1) Nguồn: Thu Hương
(2) Nguồn: Huyền Trang
(3) Nguồn: Thanh Xuân
(4) Nguồn: Mai Hương

2. Phân tích tình huống sư phạm và hướng giải quyết.

Chủ đề 6. Mái trường yêu dấu

Hoạt động Thể hiện

- Tham khảo các bước tạo sản phẩm 3D → nhận biết thêm về cách tạo hình SP dạng 3D, kết hợp từ những vật liệu có sẵn.
- HS thể hiện được một sản phẩm mỹ thuật về chủ đề **“Mái trường yêu dấu”** bằng hình thức yêu thích. Tùy vào tình hình thực tế GV có thể tổ chức cho HS thực hành cá nhân hoặc thực hành theo nhóm (nhóm 2 hoặc nhóm 4...).

Gợi ý các bước thực hiện sản phẩm mỹ thuật dạng 3D thể hiện chủ đề **Mái trường yêu dấu**

- Sản phẩm mỹ thuật được tạo từ những vật liệu gì?
- Sản phẩm mỹ thuật được thực hiện theo các bước như thế nào?
- Vẽ đẹp trong sản phẩm được thể hiện qua hình vẽ, màu sắc nào?

9. Tạo hình các nhân vật và các chi tiết bằng giấy, màu vẽ, giấy bìa. Sắp xếp hoàn thiện sản phẩm

Thực hiện sản phẩm mỹ thuật về chủ đề **Mái trường yêu dấu** theo cách em yêu thích

2. Phân tích tình huống sư phạm và hướng giải quyết.

Chủ đề 6. Mái trường yêu dấu

Hoạt động Thảo luận

- Căn cứ các câu hỏi gợi ý trong SGK → củng cố KT đã học;
- Có thể thảo luận theo nhóm hoặc cá nhân trình bày, nhận xét về các SPMT của mình, của bạn đã thực hiện;
- GV có thể HD HS trình bày về quá trình tạo hình SP hoặc kể một câu chuyện liên quan đến SP đã thực hiện.

Trưng bày sản phẩm và thực hiện các nội dung theo gợi ý sau:

- Sản phẩm mỹ thuật của bạn thể hiện hoạt động nào diễn ra ở trường học? Yếu tố nào trong sản phẩm giúp em nhận biết nội dung thể hiện của bạn?
- Em có nhận xét gì về cách sắp xếp các hình ảnh chính, phụ trong sản phẩm của bạn? Hãy chọn sản phẩm mình yêu thích nhất.
- Em có cảm nhận như thế nào về sản phẩm mỹ thuật của bạn?
- Hãy kể về một sự kiện (hoạt động) diễn ra ở trường đã để lại cho em nhiều ấn tượng.

Sản phẩm mỹ thuật của học sinh

1. Vũ Ngọc Bảo Khương, Thư viện trường em
Sản phẩm mỹ thuật từ màu sáp

2. Dương Hà An, Giải bóng đá nữ của trường
Sản phẩm mỹ thuật từ màu sáp

3. Tô Anh, Anh Tường, Minh Trí, Nguyễn Thảo Nhi, Trường của chúng em, sản phẩm mỹ thuật từ nhiều vật liệu

2. Phân tích tình huống sự phạm và hướng giải quyết.

Chủ đề 6. Mái trường yêu dấu

Hoạt động Vận dụng

- GV căn cứ nội dung phần Tham khảo để gợi ý cách thiết kế một đồ dùng học tập sử dụng vật liệu sẵn có;
- GV quan sát và đưa gợi ý cụ thể cho từng HS;
- Tùy điều kiện và thời gian HS thực hành, GV cho HS trưng bày SP, giới thiệu SP đã hoàn thiện.

Phản tham khảo

Tạo hộp đựng đồ dùng học tập từ vật liệu sẵn có

Chuẩn bị

Thực hành

2. Phân tích tình huống sư phạm và hướng giải quyết.

- GV nên tổ chức các hoạt động Quan sát, Thể hiện hay Thảo luận linh hoạt theo nhóm để HS có thể cùng nhau xây dựng, khám phá kiến thức của bài học.
- GV nên dành nhiều thời gian cho các hoạt động Thể hiện hay Vận dụng để HS có thể hoàn thành SPMT đáp ứng của yêu cầu bài học.
- Lưu ý: các mức đánh giá
  - + Đại trà: tạo hình được một SPMT chủ đề;
  - + Phân hóa: tạo hình được một SPMT chủ đề thể hiện được rõ các hình ảnh chính phụ;
  - + Năng khiếu: tạo SPMT theo yêu cầu của từng chủ đề có nội dung, hình ảnh phong phú, sinh động, màu sắc hài hòa có đậm có nhạt làm nổi bật nội dung muốn truyền tải của SP.

PHẦN 3. CÁC NỘI DUNG KHÁC

- I. Hướng dẫn sử dụng Sách giáo viên**
- II. Hướng dẫn sử dụng sách bổ trợ**
- III. Lí luận và PPDH mỹ thuật phổ thông theo định hướng phát triển năng lực**

I. HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH GIÁO VIÊN

1. Kết cấu Sách giáo viên

Sách gồm 2 phần:

- Phần 1: Hướng dẫn chung (Mục tiêu môn học; giới thiệu SGK; mức độ nội dung và cách trình bày; phương pháp dạy học; đánh giá kết quả học tập).
- Phần 2: Hướng dẫn dạy học các bài trong SGK Mĩ thuật lớp 4.

I. HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH GIÁO VIÊN

2. Sử dụng Sách giáo viên hiệu quả

- Nội dung biên soạn ở mỗi chủ đề được hướng dẫn bám sát với SGK, giúp GV hình dung được đầy đủ yêu cầu bài học, mục tiêu của từng hoạt động cũng như các bước lên lớp, phù hợp với thời lượng/số tiết trên lớp.
- Sách hướng dẫn gợi mở cho GV có thể linh hoạt chuẩn bị hay sử dụng các đồ dùng dạy học sẵn có sao cho phù hợp với điều kiện của nhà trường.

Chuẩn mực

Khoa học

Hiện đại

II. HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG VỞ BÀI TẬP

- Vở Bài tập Mĩ thuật 4 được biên soạn giúp học sinh thực hành sản phẩm mĩ thuật 2D theo lệnh trong SGK và thuận tiện lưu giữ sản phẩm trong cả năm học.
- Phần lớn nội dung các chủ đề trong vở được thiết kế theo hình thức: trang bên trái nhắc lại kiến thức đã học và trang bên phải là phần để các em thực hành theo hướng dẫn của thầy, cô giáo.

Chuẩn mực

Khoa học

Hiện đại

THẢO LUẬN

Câu hỏi thảo luận:

- Việc dạy học SGK Mỹ thuật 4 cần lưu ý đến những điều gì?
  - Nội dung
  - Phương pháp
  - Đánh giá
- Lấy người học làm trung tâm thể hiện thể nào trong dạy học SGK Mỹ thuật 4?
  - Cách tổ chức hoạt động dạy học
  - Cách học sinh thực hiện sản phẩm mỹ thuật

Phân tích 2 tiết dạy minh họa

Chủ đề :

Tiết 1: Sử dụng hình thức yêu thích để tạo sản phẩm mỹ thuật ...

Câu hỏi thảo luận:

- Để tạo hấp dẫn, thầy cô sẽ tổ chức trò chơi nào trong tiết dạy này?
- Tiết dạy minh họa giúp thầy cô điều gì?

Phân tích 2 tiết dạy minh họa

Chủ đề :

Tiết 2:

Câu hỏi thảo luận:

- Thầy cô sẽ tổ chức tiết dạy này theo cách nào?
- Đối với học sinh không có đồ vật để thực hành trang trí, thầy cô xử lý như thế nào?

Như vậy, với cách xây dựng nội dung sách và phương pháp dạy học có tính lý luận, việc triển khai Mĩ thuật 4 – Bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống thành công trong nhà trường vào cuối năm học tới phụ thuộc rất nhiều vào các quý thầy cô ngày hôm nay.

Trong quá trình dạy học, mọi vướng mắc, ý kiến cần trao đổi xin trao đổi qua diễn đàn để được nhóm tác giả hỗ trợ, giải đáp kịp thời.

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Trân trọng cảm ơn!

Chuẩn mực

Khoa học

Hiện đại